

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

|                                       |                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| CONVOCATÒRIA: JULIOL 2017             | CONVOCATORIA: JULIO 2017             |
| Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA | Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA |

**BAREM DE L'EXAMEN:** L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor que ha treballat en classe.

1<sup>a</sup> qüestió: 2 punts; 2<sup>a</sup> qüestió: 2 punts; 3<sup>a</sup> qüestió: 5 punts; 4<sup>a</sup> qüestió: 1 punt.

**OPCIÓ PRIMERA**  
**TEXT I**

1                                    “[ARTICLE 6. *La llei natural pot ser abolida del cor de l'home?*]  
2    Responc que cal afirmar, com ja s'ha dit [a. 4-5], que a la llei natural pertanyen, en primer lloc, sens  
3    dubte, certs preceptes molt comuns que són coneguts per tots; d'altra banda, també hi pertanyen certs  
4    preceptes secundaris més particulars, que són quasiconclusions pròximes als principis. La llei natural,  
5    tractant-se del principi universal, de cap manera pot ser esborrada dels cors de tots els homes. No  
6    obstant això, s'esborra en alguna acció particular, perquè s'impedeix a la raó aplicar un principi comú  
7    a una obra particular, a causa de la concupiscència o d'una altra passió, com ja s'ha dit [q. 77 a.2]. Ara  
8    bé, atenent els preceptes secundaris, pot la llei natural esborrar-se dels cors dels homes, a causa de  
9    persuasions nocives, de la mateixa manera en què es registren errors raonant en les matèries  
10   especulatives al voltant de conclusions necessàries, o a causa de costums depravats i hàbits corruptes,  
11   que no eren considerats pecats [a.4] per alguns, com ara els lladronicis o, fins i tot, els vicis contra  
12   natura, tal com també diu l'apòstol en Romans 1, 24 i següents.”

T. D'AQUINO, *Summa teològica*, Ia-IIae, q. 94, a. 6 (trad. de J. A. Lluch)

**QÜESTIONS:**

- 1.- Sintetitzo les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**lleí natural**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: **Les relacions entre fe i raó.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

## TEXT II

1 “Però immediatament em vaig adonar que, mentre volia així pensar que tot era fals, calia  
2 necessàriament que jo, que ho pensava, fos alguna cosa. I, advertint que aquesta veritat, «penso, ergo  
3 existeixo», era tan ferma i tan segura que ni totes les més extravagants suposicions dels escèptics eren  
4 capaces de fer-la trontollar, vaig jutjar que la podia admetre sense escrúpols com el primer principi de  
5 la filosofia que cercava.  
6 Després, examinant atentament el que jo era i veient que podia fingir que no tenia cos i que no hi  
7 havia món ni lloc on em trobés, però que no podia pas fingir per això que jo no existís, sinó que, al  
8 contrari, del fet mateix que pensés a dubtar de la veritat de les altres coses, se’n derivava amb tota  
9 evidència i certesa que jo existia, mentre que, només que hagués cessat de pensar, encara que tota la  
10 resta del que havia imaginat fos veritat, no tenia cap raó de creure que jo existís; a partir d’aquí vaig  
11 conèixer que jo era una substància tal que tota la seva essència o naturalesa no era sinó pensar, i que  
12 per a existir no necessita cap lloc ni depèn de cap cosa material. De manera que aquest jo, és a dir,  
13 l’ànima, per la qual sóc allò que sóc, és enterament distinta del cos, i fins i tot és més fàcil de conèixer  
14 que aquest, i, encara que el cos no existís, l’ànima no deixaria pas de ser tot allò que és.”

R. DESCARTES, *Discurs del mètode IV* (trad. de P. L. Font)

### QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**ànima**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **El mètode cartesià: ideal matemàtic de certesa, dubte metòdic i criteri de veritat.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que jutges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

## OPCIÓ SEGONA

### TEXT I

1 “Aquest assaig reïx d'allò més bé i promet a la metafísica, en la seua primera part -és a dir, on s'ocupa  
2 de conceptes *a priori*, els objectes corresponents als quals poden ser donats en l'experiència en  
3 adequació amb ells-, el camí segur d'una ciència. Puix, segons aquest canvi de la forma de pensar, hom  
4 pot explicar força bé la possibilitat d'un coneixement *a priori* i, encara més, dotar de proves  
5 satisfactòries les lleis que serveixen *a priori* de fonament a la natura, com el conjunt dels objectes de  
6 l'experiència, dues coses que eren impossibles amb el procediment seguit fins ara. Però d'aquesta  
7 deducció de la nostra capacitat de conèixer *a priori* s'origina, en la primera part de la metafísica, un  
8 resultat estrany i, per l'aparença, molt desfavorable per al seu objectiu total, que ocupa la segona part.  
9 A saber, que amb aquesta capacitat mai no podem eixir fora dels límits de l'experiència possible, fet  
10 que, tanmateix, és precisament la tasca més essencial d'aquesta ciència. Però just en això es troba  
11 l'experiment d'una contraprova de la veritat del resultat d'aquella primera apreciació del nostre  
12 coneixement racional *a priori*, és a saber, que aquest solament arriba a fenòmens; per contra, la cosa en  
13 si mateixa, per bé que real per si mateixa, la deixa però que reste desconeguda per nosaltres.”

I. KANT, *Crítica de la raó pura*, “Pròleg de la segona edició”, B XVIII-B XX (trad. de J. B. Llinares)

### QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**coneixement *a priori***”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: **Condicions del coneixement científic.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

## TEXT II

1 “En totes les èpoques, els molt savis han jutjat la vida de la mateixa manera: *no val res...* Sempre i en  
2 tots els llocs s’ha sentit de la seua boca el mateix so, - un so ple de dubtes, ple de malenconia, ple de  
3 cansament de viure, ple d’oposició a la vida. Fins i tot Sòcrates va dir quan moria: «viure - vol dir estar  
4 malat molt de temps: dec un gall a Asclepi el Salvador.» Fins i tot Sòcrates n’estava fart. - Què *prova*  
5 açò? Què *indica*? - En un altre temps s’hauria exclamat (- oh, s’ha dit i bastant alt, i els nostres  
6 pessimistes els primers!): «Ací, en qualsevol cas, alguna cosa ha de ser necessàriament vertadera! El  
7 *consensus sapientium* [consens del savis] prova la veritat.» - Continuarem avui parlant així?, Ens és  
8 *lícit* parlar d’aquesta manera? «Ací, en qualsevol cas, alguna cosa ha d’estar malalta» - la resposta que  
9 *nosaltres* donem és: a aqueixos, els molt savis de totes les èpoques, primer caldria examinar-los de  
10 prop! Potser ja cap d’ells no es mantenia ferm sobre les seues cames?, eren tardans?, tentinejaven?,  
11 eren *décadents* [decadents]? Potser apareix la saviesa en la terra com un corb entusiasmat per una  
12 lleugera pudor de carronya?...”

F. NIETZSCHE, *Crepuscle dels ídols*, “El problema de Sòcrates” (trad. de J. B. Llinares i R. Gomar)

### QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**vida**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **El nihilisme i el superhome.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que jutges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

|                                       |                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| CONVOCATÒRIA: JULIOL 2017             | CONVOCATORIA: JULIO 2017             |
| Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA | Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA |

**BAREMO DEL EXAMEN:** El/la alumno/a contestará, dentro de la opción que elija, las **cuatro** cuestiones sobre el texto del autor que ha trabajado en clase.

**1ª** cuestión: 2 puntos; **2ª** cuestión: 2 puntos; **3ª** cuestión: 5 puntos; **4ª** cuestión: 1 punto

**OPCIÓN PRIMERA**

**TEXTO I**

1 “[ARTÍCULO 6. ¿La ley natural puede ser abolida del corazón del hombre?]  
2 *Respondo* que debe afirmarse, como se ha dicho [aa. 4-5], que a la ley natural pertenecen en primer  
3 lugar, sin duda, ciertos preceptos muy comunes que son por todos conocidos; por otra parte, también  
4 pertenecen ciertos preceptos secundarios más particulares, que son cuasi conclusiones cercanas a los  
5 principios. La ley natural, tratándose del principio universal, de ninguna manera puede ser borrada de  
6 los corazones de todos los hombres. Sin embargo, se borra en alguna acción particular, porque la  
7 razón tiene impedido aplicar un principio común a una obra particular, a causa de la concupiscencia o  
8 de otra pasión, como se ha dicho [q.77 a.2]. Ahora bien, atendiendo a los preceptos secundarios, puede  
9 la ley natural borrarse de los corazones de los hombres, bien a causa de nocivas persuasiones, del  
10 mismo modo en que se registran errores razonando en las materias especulativas en torno a  
11 conclusiones necesarias; bien a causa de costumbres depravadas y hábitos corruptos, que no eran  
12 considerados pecados [a.4] por algunos, como los latrocinios, o incluso los vicios contra natura, según  
13 también dice el Apóstol, *Romanos* 1, 24 s.”

T. DE AQUINO, *Suma teológica*, Iª-IIª, q. 94, a. 6 (Ed. Publicacions Universitat de València)

**CUESTIONES:**

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**ley natural**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **Las relaciones entre fe y razón.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

## TEXTO II

1 “Pero advertí luego que, queriendo yo pensar, de esa suerte, que todo es falso, era necesario que yo,  
2 que lo pensaba, fuese alguna cosa; y observando que esta verdad: «yo pienso, luego soy», era tan firme  
3 y segura que las más extravagantes suposiciones de los escépticos no son capaces de conmoverla,  
4 juzgué que podía recibirla, sin escrúpulo, como el primer principio de la filosofía que andaba  
5 buscando.  
6 Examiné después atentamente lo que yo era, y viendo que podía fingir que no tenía cuerpo alguno y  
7 que no había mundo ni lugar alguno en el que yo me encontrase, pero que no podía fingir por ello que  
8 no fuese, sino al contrario, por lo mismo que pensaba en dudar de la verdad de las otras cosas, se  
9 seguía muy cierta y evidentemente que yo era, mientras que, con sólo dejar de pensar, aunque todo lo  
10 demás que había imaginado fuese verdad, no tenía ya razón alguna para creer que yo era, conocí por  
11 ello que yo era una sustancia cuya esencia y naturaleza toda es pensar, y que no necesita, para ser, de  
12 lugar alguno, ni depende de cosa alguna material; de suerte que este yo, es decir, el alma por la cual yo  
13 soy lo que soy, es enteramente distinta del cuerpo y hasta más fácil de conocer que éste, y, aunque el  
14 cuerpo no fuese, el alma no dejaría de ser cuanto es.”

R. DESCARTES, *Discurso del método IV* (trad. de M. García Morente)

### CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**alma**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **El método cartesiano: ideal matemático de certeza, duda metódica y criterio de verdad.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

## OPCIÓN SEGUNDA

### TEXTO I

1 “Este ensayo obtiene el resultado apetecido y promete a la primera parte de la metafísica el camino  
2 seguro de la ciencia, dado que esa primera parte se ocupa de conceptos *a priori* cuyos objetos  
3 correspondientes pueden darse en la experiencia adecuada. En efecto, según dicha transformación  
4 del pensamiento, se puede explicar muy bien la posibilidad de un conocimiento *a priori* y, más  
5 todavía, se pueden proporcionar pruebas satisfactorias a las leyes que sirven de base *a priori* de la  
6 naturaleza, entendida ésta como compendio de los objetos de la experiencia. Ambas cosas eran  
7 imposibles en el tipo de procedimiento empleado hasta ahora. Sin embargo, de la deducción de  
8 nuestra capacidad de conocer *a priori* en la primera parte de la metafísica se sigue un resultado  
9 extraño y, al parecer, muy perjudicial para el objetivo entero de la misma, el objetivo del que se  
10 ocupa la segunda parte. Este resultado consiste en que, con dicha capacidad, jamás podemos  
11 traspasar la frontera de la experiencia posible, cosa que constituye precisamente la tarea más  
12 esencial de esa ciencia. Pero en ello mismo reside la prueba indirecta de la verdad del resultado de  
13 aquella primera apreciación de nuestro conocimiento racional *a priori*, a saber, que éste sólo se  
14 refiere a fenómenos y que deja, en cambio, la cosa en sí como no conocida por nosotros, a pesar de  
15 ser real por sí misma.”

I. KANT, *Crítica de la razón pura*, “Prólogo de la segunda edición”, B XVIII-B XX (trad. de P. Ribas)

### CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**conocimiento *a priori***”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **Condiciones del conocimiento científico.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

## TEXTO II

1 “Sobre la vida, en todas las épocas los muy sabios han juzgado igual: *no vale nada*... Siempre y en  
2 todas partes se ha oído de su boca el mismo sonido, - un sonido lleno de duda, lleno de melancolía,  
3 lleno de cansancio de la vida, lleno de oposición a la vida. Incluso Sócrates dijo al morir: «vivir -  
4 quiere decir estar enfermo mucho tiempo: debo un gallo a [Asclepio](#) [Esculapio] Salvador». Incluso  
5 Sócrates estaba harto. - ¿Qué *prueba* esto? ¿Qué *indica*? - En otro tiempo se habría dicho (- ¡oh, se  
6 ha dicho, y bastante alto, y nuestros pesimistas los primeros!): «¡Aquí, en todo caso, algo ha de ser  
7 verdadero! El *consensus sapientium* [consenso de los sabios] prueba la verdad.» - ¿Seguiremos hoy  
8 hablando así?, ¿nos es *lícito* hacerlo? «Aquí, en todo caso, algo ha de estar *enfermo*» - la respuesta  
9 que *nosotros* damos dice así: ¡a esos, los muy sabios de todas las épocas, primero se los debería  
10 examinar de cerca! ¿Quizá ya ninguno de ellos estaba firme sobre las piernas?, ¿eran tardíos?, ¿se  
11 tambaleaban?, ¿eran *décadents* [decadentes]? ¿Aparece quizá la sabiduría en la tierra como un  
12 cuervo al que entusiasma un ligero olor a carroña?...”

F. NIETZSCHE, *Crepúsculo de los ídolos*, “El problema de Sócrates” (trad. de J. B. Llinares)

### CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**vida**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **El nihilismo y el superhombre.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si con coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.